

Newsmill normaliserar extremism

AV LISA BJURWALD OCH JONATHAN LEMAN

Nedanstående debattartikel publicerades i samband med att debattsajten Newsmill hade nominerats till Stora journalistpriset. Newsmill fick inget pris men den principiella kritiken mot redaktionens publicistiska hållning kvarstår.

Debattsajten Newsmill, delägt av Bonnier AB, har nominerats till Stora Journalistpriset i kategorin Årets förnyare. ”Nomineringen är i hög grad också en erkännande (sic) av våra ca 4000 skribenter som fyller sajten med mkt kvalificerad journalistik och som gång på gång verkligen lever upp till vår devis om att ’våra läsare vet mer än vi’”, skriver Newsmills chefredaktör PM Nilsson på redaktionsbloggen den 3 november.

Juryns motivering understryker att Newsmill vitaliserat opinionsjournalistiken genom att ”bjuda in publiken” till debatt. Med denna nya och öppnare approach till opinionsjournalistiken följer också ett stort ansvar. Det är ett ansvar som redaktionen inte alltid klarar av att hantera. Den 20 juni i år välkomnade Newsmill radikalislamisten Mohamed Omar som ”Dagens sommarskribent”, sajten motsvarighet till Sommar i P1. Författarpresentationen avslöjar ingenting om Omars fundamentalistiska agenda: ”Mohamed Omar är islamist, poet och barnboksförfattare. Hans senaste bok, ’Hamza och den underjordiska staden’ (H:ströms förlag, 2009), är ett illustrerat fantasiäventyr i Tusen och en natt-miljö för barn i åldrarna 7 till 12.” Faktum är att Mohamed Omar, som sluter upp bakom den iranska regimen, också är en av den svenska antisemitismens ledande aktörer. Bland annat samarbetar han med Radio Islams Ahmed Rami. Newsmills chefredaktör PM Nilsson uppger i en radiodebatt (Nya Vågen, P1 27 oktober) att redaktionen raderar intoleranta kommentarer.

Samtidigt låter man extremister skriva och publicera långa debattinlägg. Tala om bristande logik. Newsmill fortsätter på den inslagna vägen. Den 4 november publicerades en debattartikel av Björn Björkqvist, ökad nazistideolog och tidigare propagandachef för Sveriges största nazistorganisation, Nationalsocialistisk front (förra året ombildad under namnet Folkfronten). Under rubriken

”Dags att syna Stieg Larssons godhet?” vräker Björkqvist ur sig extremhögerns standardkritik av ärkefienden Expo – den granskande antirasistiska tidskrift där undertecknade och en rad andra journalister från TV, radio och tidningar är ideellt engagerade. Artikeln innehåller rena lögner, som att det hos Expo skulle finnas flera journalister som suttit i fängelse.

Stieg Larsson, Expos grundare och chefredaktör, brann för att exponera den svenska extremhögern. För detta levde han under ständigt dödshot. Att efter hans död publicera en attack mot honom från en ledande nazist är ett oerhört grovt övertramp. Inte nog med det. Även i detta fall tillåts skribenten formulera sin egen presentation. Newsmill väljer därmed att föra läsarna bakom ljuset. Under ”Om författaren” framgår endast detta om Björn Björkqvist: ”Jag har följt [Stieg] Larssons arbete långt innan han blev känd som romanförfattare.” Jo tack.

En redaktion som tar sitt publicistiska uppdrag på allvar skulle enkelt kunna ta reda på följande om artikelförfattaren – och dela det med sina läsare: Den i dag 30-åriga Björkqvist har sedan tonåren varit en av landets ledande nazister. Redan som 17-åring ledde han den rasideologiska organisationen Fosterländsk Ungdom. Han har dömts till fyra månaders fängelse för hets mot folkgrupp efter att ha skrivit förordet till återutgivningen av ”Judefrågan”, ursprungligen publicerad på 1930-talet. Detta är bara ett av flera tillfällen då Björkqvist dömts för hets mot folkgrupp, ett brott som i Sverige anses notoriskt svårt att dömas för (lagen har kallats en papperstiger). Nationaldagen 2006 greps Björkqvist av polis omedelbart efter sitt tal vid den högerextrema manifestationen Folkets marsch. Domen blev återigen fängelse för hets mot folkgrupp. I dag driver han Logik Förlag, som ger ut klassisk

nazistpropaganda och arrangerar föreläsningar med Förintelseförnekare.

Kan då högerextrem propaganda klassificeras som ”mycket kvalificerad journalistik”, för att använda Newsmills egen beskrivning av sajtmaterial? – Nej, naturligtvis inte.

Bör Newsmill belönas med svensk journalistiks tyngsta utmärkelse, efter att

ansvarslöst ha släppt in extremister i den offentliga debatten och dessutom vitmålat dem? – Vi anser inte det.

Lisa Bjurwald och Jonathan Leman

Publicerad i Journalisten 12 november 2009 under rubriken "Ge inte Newsmill Stora journalistpriset".

Replik:

Så fort jag fick reda på publiceringen av Björn Björkqvist raderades artikeln och hans medlemskap hävdades. Vi publicerar inte nazister eftersom jag anser att de tillhör en kriminell rörelse och Björkqvist skrev sakuppgifter om enskilda personer på Expo som vi inte kunde verifiera. Publiceringen var ett handhavandefel och har att göra med att Newsmill snabbt växt i volym under hösten. Att beskriva den som typisk för Newsmills publicistiska verksamhet anser jag vara en grov och oseriös överdrift.

Publiceringen av Mohamed Omar var däremot ytterst medveten. Han tillhör en rörelse med stora politiska och sociala resurser och det är av stort värde att själv få läsa hur det islamistiska stödet för regimen i Iran ser ut. Det är min övertygelse att debatten om islamismen vinner på att allmänheten kan läsa och göra egna bedömningar och att denna öppenhet bäst värnar de värderingar som t.ex. SKMA arbetar för.

PM Nilsson, Chefredaktör Newsmill

Repliksvår:

Vi har aldrig påstått att Björn Björkqvists artikel är en typisk Newsmill-text. Däremot är publiceringar av den typen långt ifrån ovanliga. PM Nilsson väljer att se publiceringen som ett olycksfall i arbetet men problemet är betydligt större än så. Det handlar om ett återkommande mönster. Man kan exempelvis på Newsmill ta del av texter författade av en annan rasideologisk kämpe, Patrik Forsén, som raljerar över "det utvalda folket" och hävdar att västvärlden håller på att koloniseras.

Ytterligare ett exempel är antisemiten Lasse Wilhelmson, på Newsmill presenterad som någon som sysslar ”mest med Palestina”. Wilhelmson skriver i en av sina texter att den

”sionistiska makteliten på Wall Street” måste ”detroniseras”.

Enligt vad PM Nilsson lät meddela i en telefonkonversation med en av undertecknarna, är det att betrakta som legitim politisk debatt eftersom Wilhelmson skrivit "sionistisk" istället för "judisk". Detsamma tycks gälla fördomar mot muslimer så länge man skriver "islamister" istället för "muslimer".

Med tanke på hur PM Nilsson länge spelade en roll i opinionsbildningen mot antidemokratiska idéer och rörelser är den publicistiska hållningen som nu kännetecknar Newsmill desto mer anmärkningsvärd.

Lisa Bjurwald och Jonathan Leman